

Handlingsplan mot støy 2018-23

Riks- og fylkesvegnettet i Region nord

Forord

2017 var frist for kartlegging og 2018 er frist for utarbeidelse av *Handlingsplan for utendørs støy* (veger med ÅDT >8220) og *Tiltaksutredning innendørs støy* i henhold til forurensingsforskriften kapittel 5 om støy. Statens vegvesen kartlegger og utarbeider handlingsplaner for riks- og fylkesvegnettet i Rn. Denne handlingsplanen mot støy er basert på kartleggingene med tilleggsopplysninger og skal imøtekomme kravene i forurensingsforskriften.

Hensikten med handlingsplanen å bidra til å oppfylle nasjonale mål for støynivå gjennom lokale tiltak, og på denne måten bidra til å forbedre situasjonen for de som er utsatt for støyplage fra vegtrafikk. I vurderingene ble de støyutsatte områdene som ble avdekket i kartleggingene sett i sammenheng med utbyggings- og utbedringsplaner for de nærmeste årene. Det samme er gjort med noen «obs-områder» som er støyutsatte områder knyttet til riks- og fylkesveger i by- og tettsteder, som ikke kom med i kartleggingen på grunn av lavere ÅDT. Handlingsplanen danner dermed grunnlag for videre konkretisering og gjennomføring av støyreducerende tiltak. Ved handlingsplanperiodens slutt skal ingen boliger langs riks- og fylkesvegnettet i regionen ha støynivå over 42 dBA innendørs. Siden denne handlingsplanen ikke har en egen økonomisk ramme, forutsettes det finansiering over statlige og fylkeskommunale budsjetter.

Veg og Transportavdelingen ved seksjon for Plan og Trafikk har hatt ansvar for å koordinere prosess og leveranser i en arbeidsgruppe bestående av:

- Ingrid Hjelle, seksjon for Plan og Trafikk
- Lars Christensen, seksjon for Plan og Trafikk
- Asbjørn Nilsen, seksjon for Plan og Prosjektering, Ressursavdelingen
- Bjarne Mjelde/Maria Haga, Vegavdeling Finnmark
- Preben Storeng Pedersen, Vegavdeling Troms
- Liss Melgaard Nilsen, Vegavdeling Midtre-Hålogaland
- Toril Barthel, Vegavdeling Nordland - Salten
- Ivar Heggli, Vegavdeling Nordland – Helgeland

Representantene fra Vegavdelingene har hatt ansvar for å bidra med lokalkunnskap, «obs-strekninger» og kvalitetssikring, samt ivareta kontakt med kommuner og fylkeskommuner.

Arbeidet i regionen har først og fremst foregått i form av skype-møter. Kommuner med kartlagte strekninger og fylkesmennenes miljøvern avdelinger ble orientert om arbeidet i brev.

Fylkeskommunene er orientert skriftlig eller muntlig. Skype-møter organisert av Vegdirektoratet sikret informasjon til og erfaringsutveksling mellom regionene.

Denne handlingsplanen mot støy i Rn ble vedtatt i RLM mai 2018 og oversendt fylkesmennenes miljøvern avdelinger i Nordland, Troms og Finnmark innen fristen 30. juni 2018. De regionale planene sammenstilles av Vegdirektoratet, og sendes Miljødirektoratet og videre til EU høsten 2018. Alle planene offentliggjøres på [vegvesenets internettsider](#). Ny kartlegging med påfølgende handlingsplan gjennomføres hvert 5. år i henhold til forurensingsforskriftens bestemmelser.

Tromsø/Bodø, juni 2018

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	1
2. Støy fra vegtrafikk og støyplage	2
3. Statens vegvesen som vegeier og vegforvalter.....	3
4. Støyregelverk som gjelder for riks- og fylkesveger	3
5. Opplysningsvirksomhet og medvirkning	4
6. Støyreducerende tiltak	4
6.1. Kostnader	5
6.2. Gjennomførte støyreducerende tiltak	6
7. Status og vurdering for de neste 5 årene.....	6
7.1. Ambisjonsnivå	7
7.2. Resultater fra støykartleggingen	7
Utendørs støykartlegging	7
Innendørs støykartlegging.....	8
7.3. Støyutsatte strekninger	9
Nordland.....	9
Troms.....	11
Finnmark.....	13
Innendørsstøy.....	14
7.4. Langsiktig strategi.....	14
7.5. Finansiering	15
8. Oppfølging av handlingsplanen	16
Referanser	17

1. Innledning

Denne handlingsplanen mot støy er utarbeidet etter forurensingsforskriftens kapittel 5 om støy med krav til *strategisk kartlegging av utendørs støy for strekninger med ÅDT over 8220* (3 millioner kjøretøy/år) og kartlegging av *innendørs støy* (30.6.2017) og tilhørende handlingsplan innen 30.6.2018. Hensikten er å bidra til å oppfylle nasjonale mål for støynivå og imøtekomme forurensingsforskriftens krav gjennom lokale tiltak.

Nasjonale mål for reduksjon av støyplage er vedtatt i *Stortingsmelding nr. 26 Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand (2006-2007)* og videreført i [Noregs Miljømål \(2011\)](#):

Støyproblemer skal reduseres og forebygges slik at hensynet til menneskenes helse og trivsel ivaretas

Nasjonale mål

1. Støyplagen skal reduseres med 10 prosent innen 2020 i forhold til 1999
2. Antall personer utsatt for over 38 dB innendørs støynivå skal reduseres med 30 prosent innen 2020 i forhold til 2005.

Handlingsplanen er basert på kartleggingene fra 2012 og 2017 med tilleggsopplysninger, og skal imøtekomme kravene i forskriften. For å få en bedre oversikt over støyutfordringene i regionen, er også spesielt støyutsatte områder i tilknytning til byer og tettsteder ved riks- og fylkesveger med ÅDT under 8220 tatt med. I handlingsplanen skal de støyutsatte områdene i regionen synliggjøres og en generell tiltaksutredning foretas. Dette skal gi grunnlag for videre utredning, konkretisering og gjennomføring av støyreducerende prosjekter.

I planen omtales også ATP (areal- og transportplanlegging) som sentralt i arbeidet for å forebygge og redusere støyplage fra vegtrafikk. For nye vegprosjekter utredes støyforholdene etter *retningslinje for støy i arealplanlegging, T-1442/16* (heretter kalt T-1442) og om nødvendig gjennomføres tiltak. Omlegging av trafikkmønster fra personbil til kollektiv, sykkel og gange er eksempler på støyreducerende tiltak gjennom ATP.

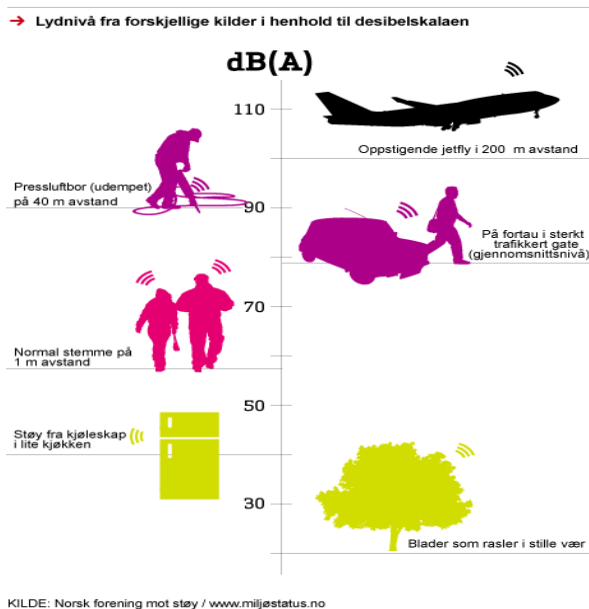
Handlingsplanen har ikke egne økonomiske midler, og må knyttes til de statlige og fylkeskommunale budsjettene¹.

¹ Tiltak knyttet til fylkesvegene finansieres over fylkesvegbudsjettet, mens tiltak ved riksvegnettet finansieres over riksvegbudsjettet.

2. Støy fra vegtrafikk og støyplage

Vegtrafikkstøy er den største støykilden utendørs, og årsak til nesten 60 % av den totale støyplagen hos befolkningen i Region nord. Både jevn støy fra høytrafikkerte veger og støytopper ved forbikjøring kan være årsak til støyplage, og støy fra vegtrafikk kan påvirke både helse og trivsel. Styrken måles i desibel (dB) og figur 2.1. illustrerer dette ved en skala. En alminnelig samtale ligger på omkring 65 dB, mens et rop når opp i omlag 80 dB. Skalaen er slik at hver gang lydeffekten doubles, øker desibelnivået med 3 dB. Lydeffekten av for eksempel 83 dB vil derfor være dobbelt så høy som lydeffekten av 80 dB.

Mange føler seg plaget av vegtrafikkstøy. Alvorlige plager er søvnforstyrrelser, hodepine og tretthetsfølelse. Støy er en stressfaktor som virker sammen med andre forhold i vårt ytre og indre miljø, og det er ikke klare skiller mellom støyens effekter og andre miljøfaktorers effekter på kroppen vår. I 2014 var 1,9 millioner mennesker utsatt for vegtrafikkstøy over 55 dB utenfor boligen sin (kilde: [SSB](#)).

Støyskala (Kilde: Norsk forening mot støy/Miljostatus.no)

3. Statens vegvesen som vegeier og vegforvalter

Statens vegvesen er organisert med Vegdirektoratet og fem regioner. Region nord omfatter fylkene Nordland, Troms og Finnmark. Regionvegsjefen er regionenes øverste leder og har det overordnede ansvaret for felles vegadministrasjon i fylkene. Statens vegvesens regionskontorer er i praksis vegadministrasjon for staten i riksvegsaker og vegadministrasjon for fylkeskommunene i fylkesvegsaker. Vegavdelingene er det utførende ledd. Region nord har regionvegkontor i Bodø. Fra 2010 ble regionen inndelt i fire vegavdelinger:

Finnmark: Hele Finnmark

Troms: Troms bortsett fra Harstad og søndre deler av fylket

Midtre Hålogaland: Sør-Troms, Ofoten, Lofoten og Vesterålen

Nordland: Nordland fra Hamarøy og sørover til grensen til Nord-Trøndelag

Med regionsreformen kan dette endre seg fra 2020.

4. Støyregelverk som gjelder for riks- og fylkesveger

Statens vegvesen har som mål å sørge for et sikkert, miljørettet og effektivt transportsystem. For å begrense miljøulempene fra vegtrafikk har Statens vegvesen blant annet hatt som mål å redusere støybelastning fra vegtrafikk. Det er hovedsakelig forurensningsforskriften og T-1442 Retningslinje for støy i arealplanlegging, som regulerer hvordan støy fra vegtrafikk skal behandles.

T-1442 legger føringer for behandling av støy ved planlegging av ny arealbruk og omtaler flere typer støykilder. Forurensningsforskriften § 5-4 setter tiltaksgrense 42 dB $L_{pAeq, 24h}$ for innendørs støynivå i bygninger langs eksisterende støykilder. I bygninger der detaljert gjennomgang dokumenterer at støynivået fra vegtrafikk overstiger tiltaksgrensen, plikter vegeier å utbedre forholdet ved å gjøre støyreducerende tiltak. Forurensningsforskriften setter også krav til at det skal utføres kartlegging av innendørs støynivå hvert femte år, og at det samtidig skal utføres kartlegging av utendørs støynivå for høyt trafikkerte veger og i byområder og utarbeides tilhørende handlingsplaner.

<u>Retningslinje for støy i arealplanlegging, T-1442/16</u>	<u>Forurensningsforskriften Kapittel 5 om støy</u>
<ul style="list-style-type: none">• Retningslinje for å forebygge og redusere støyproblem gjennom arealplanlegging• Gjelder for nye utbyggingsprosjekt og skal virke forebyggende for fremtidige støyulempere.• Retningslinjen gir anbefalte grenseverdier for både utendørs og innendørs støynivå. Veileder M-128 gir mer utfyllende anbefalinger.	<ul style="list-style-type: none">• Forskrift for å prioritere de mest støyutsatte.• Gjelder for eksisterende vegnett• Setter tiltaksgrense 42dB for innendørs støynivå.• Stiller krav til periodisk kartlegging av både innendørs og utendørs støynivå. <p>Veileder TA2207</p>

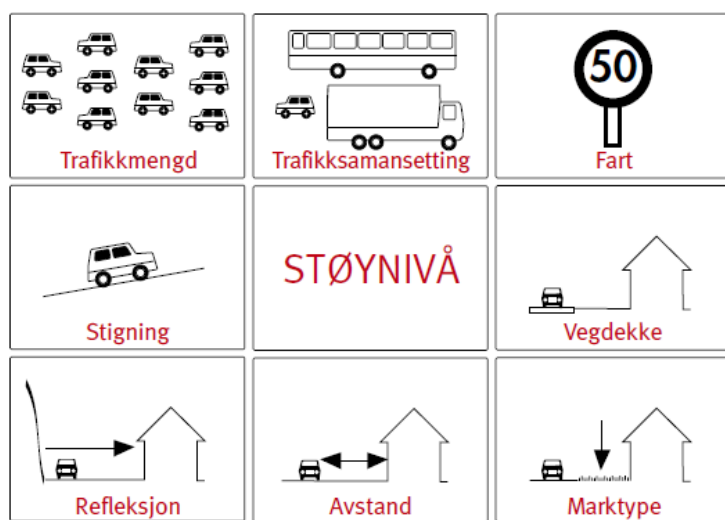
5. Opplysningsvirksomhet og medvirkning

Vegavdelingene informerte fylkeskommunene om handlingsplanarbeidet i møte, brev, epost eller annen måte. Informasjonsbrev om oppstart av arbeidet med handlingsplanen ble også sendt til kommuner med kartlagte strekninger og fylkesmannens miljøvernavdeling i de 3 nordligste fylkene.

Rapportene fra støykartleggingen og handlingsplanene offentliggjøres på [vegvesenets nettsider](#).

6. Støyreducerende tiltak

Det finnes en rekke tiltak som i større eller mindre grad vil kunne bidra til å dempe støyplagen langs veg. Figuren under viser forskjellige faktorer som inngår i beregning av støynivå, og som kan gi en innfallsvinkel for vurdering av mulige tiltak:

(Kilde: Statens vegvesen)

Støyskjermer/voller er mest aktuell i boligområder og blandet bebyggelse. Skjermer i ulik størrelse, utforming, materiale kommer til forskjellig pris for nybygg og vedlikehold². Skjermer har effekt på støynivået både innen- og utendørs. En korrekt dimensjonert og utført støyskjermer, vil gi en støyreduksjon på 8-10 dB (A) på uteareal/utenfor boligens første etasje. Vanskelig terreng kan føre til at støyreduksjonen blir på 5 db (A), mens det ved store, sammenhengende anlegg kan oppnås demping opp mot 15 dB(A).

Fasadeisolering innebærer en reduksjon i overføring av lyd utenfra og inn i boligen. Reduksjonen skjer i form av tiltak mot vinduer, ventiler, luftekanaler, yttervegger og tak. Effektene ved fasadeisolering ligger på 5-10 dB(A). Ingen effekt på utendørs støy.³

² Se [veileder for lokale støyskjermer](#) og [idekatalog støyskjermer](#)

³ For mer informasjon henvises til [Håndbok 248 «Fasadeisolering mot støy»](#).

Kilderettede tiltak på bildekk og kjøretøy. Å redusere støy ved kilden, selve kjøretøyet, er langt mer kostnadseffektivt enn andre støyreducerende tiltak. Økonomiske virkemidler for å påvirke valg av bildekk kan være effektivt for å fremme bruk av mer støysvake dekk. En merkeordning trådte i kraft 1.1.2013. ⁴ Økt forekomst av kjøretøyer med el-motor vil også bidra til å redusere motorstøy.

Støysvake dekker. Statens vegvesen gjennomførte i perioden 2004 – 2008 etatsprogrammet Miljøvennlig vegdekker. Her ble det også sett på støysvake dekker.

Hastighetsreduksjon bidrar til reduksjon av støy og svevestøv. Reduksjon av gjennomsnittsfart med 5-10 km/t kan redusere støynivå med 1-2 dB avhengig av andel tungtrafikk. Nedsettelse av fartsgrense fra 80 km/t til 60 km/t har vist en reell fartsreduksjon på 10 km/t og dermed ca 2 dB lavere støynivå.

Miljøgate innebærer en stedstilpasset ombygging av eksisterende hovedveg. En rekke tiltak gjør en gate til en miljøgate, men det er først og fremst reduksjon av hastigheten til 40 km/t eller lavere som har størst effekt på støy. Miljøgater skal kun unntaksvis brukes på riksveg.

Nullvekstmålet. Et av målene i Nasjonal Transportplan 2018-2022 er at veksten i persontransporten i store byer skal tas ved gåing, sykling og kollektiv. Dette vil bidra til å begrense øking i biltrafikken og dermed også støynivået.

Bypakker ser på det totale trafikkbildet i byene. Omlegging av transportårer og endring av reisemiddelfordeling i mer miljøvennlig retning kan være med å dempe støyplagene.

Innløsning/bruksendring. Boenheter hvor tidligere nevnte tiltak ikke fører til tilfredsstillende reduksjon av støynivået, må bruksendring eller innløsning vurderes.

[Tiltakskatalogen](#) er et samarbeid der de viktigste forskningsmiljøene innen fagfeltet deltar og Transportøkonomisk institutt (TØI) har redaktøransvar. Støy inngår som eget tema med blant annet en oversikt over hvilke tiltak som i tiltakskatalogen er lenket opp mot tema støy.

6.1. Kostnader

Å redusere støy ved kilden, selve kjøretøyet, er langt mer kostnadseffektivt enn andre støyreducerende tiltak som støyskjermer, støysvake vegdekker eller fasadeisolering, for å oppnå færre støyplagede ifølge CEDR⁵. Statens vegvesen ved Vegdirektoratet jobber kontinuerlig for påvirkning på dette området.

Støyskjerming ved skjerm eller voll vil bidra til reduksjon av støynivå både utendørs og innendørs. Kostnadene for tiltaket kan variere betraktelig, alt etter blant annet grunnforhold, materiale og omfang. Fasadetiltak koster mye og gir kun effekt innendørs i den boligen som tiltaket gjennomføres på. Slike tiltak er primært aktuelle i tilfeller der andre løsninger ikke er mulig på grunn av plass og terrengforhold. Andre kriterier for å prioritere mellom ulike typer tiltak kan være helseeffekter, krav

⁴ [Forskrift om merking av dekk vedrørende drivstoffeffektivitet mm](#)

⁵ Conference of European Directors of Roads

til reduksjon av støynivå og krav til kvalitet og varighet på tiltakene, eller kostnadseffektivitet for ulike typer tiltak.

6.2. Gjennomførte støyreduserende tiltak

Alle Statens vegvesens utbyggingsprosjekter skal følge T-1442 og om nødvendig iverksette støyreduserende tiltak. Støyskjerming av nye boliger kan også gi støyskjerming for eksisterende boliger.

I løpet av de siste 5 årene er det gjennomført støyreduserende tiltak, noen i henhold til forurensingsforskriften og noen etter T-1442 i sammenheng med utbedring eller bygging av ny veg. Dette går på fasadetiltak som utskifting av vinduer og isolering av fasade, fartsreduksjoner, samt bygging eller utbedring støyskjermer/-voller.

Informasjon til publikum om støy og støybehandling er et viktig tiltak. Statens vegvesen har oppdaterte nettsider om blant annet vegprosjekter, reguleringsplaner med bestemmelser, plankart og framdriftsplaner. Interesserte kan abonnere på nyheter og finne informasjon om fagområder som støy, presentasjoner, NTP og mer. Folkemøter arrangeres i forkant av og underveis i planarbeidet, og i høringsfasen med tilgang til relevante dokumenter. Sosiale medier tas også i bruk. Statens vegvesen har også utarbeidet egne [brosjyrer](#) med informasjon om støy.

I perioden er det gjennomført fasadetiltak på noen boliger i Hammerfest og Alta. I Harstad og Sør-Varanger er det planlagt tiltak etter detaljutredning.

Støytiltak er også gjennomført etter T-1442 i forbindelse med veg-prosjekter og bypakker (Harstad og Bodø).

7. Status og vurdering for de neste 5 årene

Region nord omfatter de 3 fylkene Nordland, Troms og Finnmark, som har et utstrakt nett av riks- (3121 km) og fylkesveger (8508 km). E6 går gjennom hele regionen fra grense Nord-Trøndelag til Kirkenes. E10 strekker seg fra Riksgrensen ved Bjørnfjell til Å i Lofoten. Armer mot Sverige, Finland og Russland. E8 går fra Tromsø til grense mot Finland i Storfjord kommune, Troms. Rv80 er strekningen mellom Fauske og Bodø. Rv83 strekker seg fra E10 ved Tjeldsund bru og gjennom Harstad. Sentrale fylkesveger har også høytrafikkerte strekninger som inngår i handlingsplanen.

I Bodø vil omlegging av Rv80 med tunnel (åpning 2019) forbedre støysituasjonen for mange boliger. Det samme gjelder for Harstad der det bygges avlastningsveg i tunnel utenom sentrum. I Tromsø vil ny Tverrforbindelse Rv862 (NTP 2024-29) redusere støyplage for boliger langs dagens veg. I tillegg kommer planlagte tunneler i tilknytning til sentrum av Hammerfest (NTP 2024-29) og Narvik (ikke i NTP) som vil forbedre støysituasjonen i disse byene.

7.1. Ambisjonsnivå

Statens vegvesen Region nord har i arbeidet med handlingsplanen lagt til grunn et ambisjonsnivå i tråd med kravene i *Forurensningsforskriften* og anbefalingene i *T-1442*, og skal bidra i arbeidet med å oppfylle nasjonale målsettinger. I tillegg gjøres noen regionale vurderinger ved oppfølging av tiltak.

- Statens vegvesen Region nord følger opp forurensningsforskriftens krav og anbefalinger i retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, [T-1442/16](#).
- Alle boliger som det utføres støyreducerende tiltak for, søkes skjermet til innendørs støynivå 30-35 dBA (jamfør Veileder [TA2207/2006:19](#)), [Teknisk forskrift TEK17](#), Norsk Standard NS 8175:2012 Lydklasse C)
- Strekningsvise betraktninger og generelle helhetsvurderinger foretas:
 - Fortrinnsvis skjerming utendørs vil bidra til støyreduksjon både utendørs og innendørs
 - Støyskjerm/-voll over lenger strekning vil bidra til å gi flere støyutsatte skjerming for pengene
 - Boenhet med støynivå under tiltaksgrensen i sjiktet 40-42 dBA og som ligger ved en bolig der tiltak skal gjennomføres, vil vurderes for tiltak sammen med boenhet som overskrider tiltaksgrensen.
- Støytiltak knyttes opp mot [NTP 2018-29/Handlingsprogram 2018-23\(29\)](#) og de fylkeskommunale handlingsprogrammene

7.2. Resultater fra støykartleggingen

Resultatene fra innendørs og utendørs støykartlegging gir en oversikt over hvor mange personer som utsettes for støy og hvilke områder og situasjoner som peker seg ut som mest støybelastet.

Beregningsverktøy: For strategisk kartlegging av utendørs støy og innendørs støy er programmet *NorStøy* benyttet. I Finnmark er det laget egen utredningsrapport for Sør-Varanger – Kirkenes, Hesseng og Sandnes, utført av Multiconsult ved bruk av beregningsprogrammet *Cadna/A*. Rapporter og støykart er tilgjengelige på [vegvesenets internettsider](#).

Utendørs støykartlegging

Det er i 2017 foretatt strategisk kartlegging av utendørsstøy for alle riks- og fylkesveger med trafikkmengde over 3 millioner kjøretøy pr. år (ÅDT over 8220). Resultatet er samlet i en rapport for Region nord. I tillegg er det laget støykart for de aktuelle strekningene. Flest støyutsatte er det der det er bygget boliger nær hovedvegnettet. Mest støy genereres fra de mest trafikkerte riks- og fylkesvegene. Det regnes med ett snitt på 2,4 personer pr. boenhet. Trafikktall er framskrevet til 2035.

Antall personer eksponert for utendørsstøy

Fylke	Lden >55db	Lnight > 50db	SPI⁶
Nordland	6500	4117	2252
Troms	8200	5000	2900
Finnmark	2100	1500	800

Støysituasjonen til skoler, barnehager og institusjoner i kartleggingsområdene er også vurdert. De aller fleste av disse har tilfredsstillende støyskjerming i dag.

Innendørs støykartlegging

Statens vegvesen har ferdigstilt en innendørs støykartlegging for riks- og fylkesveger i 2017. Beregningen viste 14 boliger med støynivå over 42 dB innendørs, som tas videre til detaljutredning av konsulent. Det regnes med ett snitt på 2,4 personer pr. boenhet. Trafikktallene er framskrevet i 5 år.

Antall boliger og personer eksponert for innendørsstøy over 42 dB

Fylke	Kommune	Antall boliger	Antall personer
Finnmark	Alta (2) og Hammerfest (1)	3	7
Troms	Finnsnes (1) og Harstad (4)	5	12
Nordland	Narvik (3), Bodø (2) og Mosjøen/Vefsn (1)	10	24

⁶ [SPI er støyplageindeks](#), det vil si en felles indikator som tar hensyn til opplevelsen av støy fra forskjellige støykilder ved samme lydnivå.

7.3. Støyutsatte strekninger

De fylkesvise tabellene viser kartlagte strekninger fra utendørs kartlegging, samt spesielle obs-områder⁷ med vurderinger av støyforhold og hva som skal gjøres. Ingen prioriteringer er foretatt. Innbyggertall pr. 1.1.2018 fra Statistisk sentralbyrå.

Nordland

Nordland fylke har 243 000 innbyggere, hvorav hovedtyngden holder til i kommunene Bodø (51558), Rana (26230), Vefsn (13448), Narvik (18638), Sortland (10401) og Fauske (9775). Oversikten for Nordland viser at de mest støyutsatte områdene fra støykartleggingen er knyttet til de mest trafikkerte strekningene i disse kommunene. Vegpakker for Bodø og Helgeland vil kunne påvirke støysituasjonen i 5 års perioden.

Vegavdeling Nordland

Veg	Kommune	Strekning	Hva gjøres videre?
Rv80	Bodø	Hp3 m25151 -Hp4 m5107	Utbedring/omlegging av veg på gang - vil endre støysituasjonen
Rv80	Bodø	Hp4 m5100 -8531	Sjekket og overvåkes (Støver til Kvalvåg)
Rv80	Bodø	Hp4 m 8531-Hp 5	Sjekket og overvåkes
Rv80	Bodø	Hp5 (Hunstad-flyplassen)	Sjekket og overvåkes. Tunnel (2019) forbedrer støysituasjonen.
Rv80	Bodø	Hp52 (Stormyra-Sjøgata)	Sjekket og overvåkes. To boliger utredes for tiltak.
Fv834	Bodø	Hp1- Kirkevegen og Nordstrandvegen	30 km/t + stengt for tungtrafikk. Norstrandvegen reguleres og støy ivaretas.
Fv834	Bodø	Hp2 (Fra Mælen)	Sjekket og overvåkes
E6	Fauske	Finneidstraumen-rundkjøring Sjøgata	Sjekket og overvåkes. Finneidvegen 2 støyskjermes ifbm avkjørselsregulering
E6	Rana	Langneset Hp11 m0 -Hp 11 m11580 (rundkjøring)	Sjekket og overvåkes mht sumstøy. Industriområde motsatt side av veggen.
E6	Vefsn	Skjervengan Hp3 m3000	Støyvoll forlenges.
E6		Helgeland ny veg	Støy ivaretas i prosjektet. Veg legges mye utenom bebyggelse og mange får forbedret støysituasjon
Alle			Tilstandsvurdering støyskjermes og -voller på riks- og fylkesvegnettet i Nordland fylke: Fortløpende drift og vedlikehold gjennom driftskontrakt og rehabilitering.

	Kartlagt strekning med ÅDT>8200
	OBS -områder utenom kartlagt strekning
	Annet

⁷ Gjelder støyutsatte områder knyttet til riks- og fylkesveger i by- og tettsteder, som ikke kom med i kartleggingen på grunn av ÅDT <8220.

Vegavdeling Midtre Hålogaland

Veg	Kommune	Strekning	Hva gjøres videre?
Fv82	Sortland	Sortland sentrum - fra kryss hp7 m3245 -2805	Sjekket ut, ikke tiltak. Mindre prosjekter hvor støy forutsettes ivaretatt.
Fv82	Sortland	m 1892- 1984	Sjekket ut, ikke tiltak.
E6	Narvik	Narvik sentrum nord: Jernbanebrua til Hålogalandsbrua hp42 m5510-4625	Støyskjerm på en side av vegen. 2 boliger utredes tiltak.
E6	Narvik	Narvik sentrum sør: Beisfjordbrua til Jernbanebrua hp42 m4625-3430	Sjekkes, få boliger.
E6	Narvik	Ankenes	Sjekket, men overvåkes mht trafikkendring
E10	Tjeldsund	Tjeldsund bru - Kåringen (Kongsvik)	Med Hålogalandsvegen vil trafikken tas bort fra bebyggelsen.
E6	Narvik	Bjerkvik (rundkjøring Hp43 m31850-hp44 m 423)	Sjekket. Lav ÅDT og lav fart.
Alle			Tilstandsvurdering støyskjermer og -voller på riks- og fylkesvegnettet i Nordland fylke: Fortløpende drift og vedlikehold gjennom driftskontrakt og rehabilitering.

	Kartlagt strekning med ÅDT>8200
	OBS -områder utenom kartlagt strekning
	Annet

Troms

Troms fylke har 166 499 innbyggere. Tromsø er største kommune (75638), fulgt av Harstad (24820) og Lenvik (11644). Oversikten for Troms viser at de mest støyutsatte områdene fra støykartleggingen er knyttet til de mest trafikkerte strekningene i disse bykommunene. Vegpakke for Harstad innebærer trafikkomlegging med blant annet tunnel, som vil påvirke støysituasjonen i 5 års perioden. Ny E8 Ramfjorden er under planlegging og omlegging av vegen vil bedre situasjonen for støyutsatte områder.

Vegavdeling Midtre-Hålogaland

Veg	Kommune	Strekning	Hva gjøres videre?
Rv83	Harstad	Ruggevika Hp2 m5061 - 2055	Mye skjerm på begge sider av vegen. Sjekket og overvåkes.
Rv83	Harstad	Kanebogen-rundkjøring ny tunnel	Følges opp av Harstadpakken.
Rv83	Harstad	Sentr. rundkj. ny tunnel - rundkjør. Thon	4 boliger utredes. Harstadpakken ny tunnel og trafikk reduseres.
Rv83	Harstad	Sentrum (Hp4 m 1-2401)	2 boliger får tiltak etter utredning 2017.
Fv6	Harstad	Trondenesvegen/Hagebyvegen	Fartsgrense satt ned til 40 km/t. Harstadpakken miljøtiltak.
Fv84 8	Harstad	mot Stangnes Hp10 m 1000-1600	Forventet stor trafikkmengde. Tiltak rekkefølgebestemmelse reg.plan.
Fv12	Harstad	Hp1 m1-m1000 Kongsveien	Harstadpakken Rv83
R83	Harstad	Hp04 m1400-2429 Sama-Bergseng rundkj.	Sjekket og overvåkes. Boliger nærmest rundkjøring tiltak etter T1442.
Alle			Tilstandsvurdering støyskjermer og -voller på riks- og fylkesvegnettet i Nordland fylke: Fortløpende drift og vedlikehold gjennom driftskontrakt og rehabilitering.

	Kartlagt strekning med ÅDT>8200
	OBS -områder utenom kartlagt strekning
	Annet

Vegavdeling Troms

Veg	Kommune	Strekning	Hva gjøres videre?
E8	Tromsø	Gammelgård - under Tromsøbru	Sjekket og overvåkes.
Fv86 2	Tromsø	Rundkj. Pyramiden- Ishavskatedral	Sjekket og overvåkes.
Fv53	Tromsø	Tomasjord-Lunheim	Sjekket og overvåkes.
Fv59	Tromsø	Tromsøys.tunnel-Gimle	Omlegging veg. Støy ivaretas i prosjektet.
E8	Tromsø	Brevika tunell - Tverrforbindelsen	Sjekket og overvåkes. Vull sunket sammen ca 1 meter over vegen fra ex- Scandic hotell må ordnes. Ny Tverrforbindelse ifbm Tenk Tromsø.
E8	Tromsø	Brevika tunell - Tunnel v/UNN	Sjekket og overvåkes ifbm utbygging Tromsø havn.
Fv86 2	Tromsø	Bruhodet Kvaløysletta - Eidkjosen	Sjekket og overvåkes ifbm trafikkøkning fra Strandfeltet mm.
Fv86 2	Tromsø	Elvegt/Storgt/ Hansj.nesbukttunnel	Sjekket og overvåkes mht trafikkøkning.
Fv86	Lenvik	Finnsnes sentr. (Gisundbrua-Amfi)	Sjekket og overvåkes. 1 bolig utredes.
Fv86	Lenvik	Finnsnes sentr rundkj. Amfi -Skogen	Sjekket og overvåkes.
E8	Tromsø	Kaldslett	Sjekket og overvåkes.
E8	Tromsø	Ramfjorden	Sjekket. Ny veg planlegges. Reg.plan 2017. NTP 2018-27(29).
Alle			Tilstandsvurdering støyskjermer og -voller på riks- og fylkesvegnettet i Nordland fylke: Fortløpende drift og vedlikehold gjennom driftskontrakt og rehabilitering.

	Kartlagt strekning med ÅDT>8200
	OBS -områder utenom kartlagt strekning
	Annet

Finnmark

Finnmark fylke har 76 167 innbyggere, der de største kommunene er Alta (20635) Hammerfest (10533) og Sør-Varanger (10171).

Oversikten for Finnmark viser at de mest støyutsatte områdene fra støykartleggingen er knyttet til de mest trafikkerte strekningene i Alta og Hammerfest. Planer om vegomlegging både i Alta og Hammerfest vil trekke trafikken unna de mest støyutsatte boligområdene.

Veg	Kommune	Strekning	Hva gjøres videre?
E6	Alta	Bossekop-Kronstad	2 boliger utredes for tiltak. Overvåkes mhp trafikkendring. Avlastningsveg under planlegging.
Fv13	Alta	Aronnesvegen	Ny avlastningsveg og bru planlegges og støyproblematikk ivaretas.
E6	Sør-Varanger	Kirkenes	5 boliger får tiltak. Overvåkes mhp trafikkendring.
E75	Vadsø	Vadsø sentrum	Randbebyggelse. Overvåkes.
Rv94	Hammerfest	Sentrum	Overvåkes. 1 bolig utredes for tiltak. Ny veg med tunnel regulering.
Rv94	Hammerfest	Rossmola	Sjekket og overvåkes. Statoil områdeplan. Omlegging av Rv.
Fv94	Hammerfest	Fv94 til flyplass	Sjekket og overvåkes.
Fv391	Hammerfest	Forsølvegen	Overvåkes. Veg omlagt, ÅDT økt og støytiltak gjennomført av Avinor.
Rv94	Hammerfest	Rypefjord	Utbyggingsområde for industri. Trafikkomlegging med ny veg i tunnel.
Alle			Tilstandsvurdering støyskjermer og -voller på riks- og fylkesvegnettet i Nordland fylke: Fortløpende drift og vedlikehold gjennom driftskontrakt og rehabilitering.

	Kartlagt strekning med ÅDT>8200
	OBS -områder utenom kartlagt strekning
	Annet

Innendørsstøy

Beregning av innendørsstøy viser at 14 boliger i Region nord kan ha støy over tiltaksgrensen. Disse boligene er oversendt til konsulent for detaljutredning:

Adresse	Ant. Boenheter	Leq Inne
FINNMARK		
Altaveien 154, 9515 ALTA	1	43
Storbakken 68, 9515 ALTA	1	43
Fuglenesveien 74, 9601 HAMMERFEST	1	42
TROMS		
Strandveien 15, 9300 FINNSNES	1	44
Borggata 1, 9406 HARSTAD	2	47
Storgata 20, 9405 HARSTAD	2	46
Storgata 27, 9406 HARSTAD	2	44
Storgata 21, 9406 HARSTAD	2	43
NORDLAND		
Rombaksveien-E6 22, 8517 NARVIK	2	43
Rombaksveien-E6 1, 8517 NARVIK	3	43
Rombaksveien-E6 16, 8517 NARVIK	2	42
Sjøgata 48, 8006 BODØ	2	43
Sjøgata 46, 8006 BODØ	3	42
Kråkdalan 7, 8663 MOSJØEN	1	42

Rapport fra konsulent vil foreligge i oktober 2018.

Innendørsstøykartleggingen med oppfølging, er nærmere beskrevet i egen rapport. Rapporten er tidligere oversendt vegavdelingene og fylkesmennene.

I tillegg til boligene over planlegges tiltak på 2 boliger i Harstad og 5 boliger i Sør-Varanger etter utredning fra konsulent.

7.4. Langsiktig strategi

Statens vegvesen planlegger både store og mindre utbyggingsprosjekter i regionen de nærmeste fem årene. Noen prosjekter inneholder sykkel- og kollektivprosjekter som kan ses på som indirekte støytiltak. Andre prosjekter går på utbygging av større veger som utløser krav om å inkludere støytiltak for støyømfintlig bebyggelse. I noen tilfeller planlegges nye traséer som fører til omlegging av trafikken, som igjen reduserer støynivå for de som bor langs opprinnelig veg. Utredning av støyutsatte områder/boliger vil avdekke om særskilte støyreducerende tiltak er nødvendig. I tillegg til direkte støyreducerende tiltak informerer Statens vegvesen jevnlig om støy og støybehandling til publikum. Informasjonsbrosjyrer kan lastes ned fra [vegvesenets nettsider](#).

Nasjonal transportplan (NTP) 2018-2029 fastsetter 3 hovedmål for framkommelighet, transportsikkerhet og klima og miljø. Denne handlingsplanen mot støy er et ledd i arbeidet til å oppnå hovedmål: «... Redusere andre negative miljøkonsekvenser. » Støy omtales i kapittel 11.4 Ren luft og støy. Her blir det formulert Etappemål: «Bidra til å oppfylle nasjonale mål for ren luft og støy.» Å bidra til å oppfylle nasjonale mål for støy betyr å redusere støy på bred basis, samtidig med en særskilt satsing på støyreduksjon for de som er mest støyutsatt. I henhold til samme dokument vil regjeringen bidra til å fremme gange-, sykkel- og kollektivtiltak. I de største byene skal gode kollektivløsninger og tiltak for å tilrettelegge for gåing og sykling prioriteres i henhold til *nullvekstmålet*. Å hindre vekst i personbiltransporten er viktig for å motvirke økning i støyplage.

Et viktig bidrag til å oppfylle nullvekstmålet i de store byene er byvekstavtaler og bypakker. I Region nord er Tromsø kvalifisert for byvekstavtale, mens vi i dag har bypakker i Bodø og Harstad. I tillegg er bypakke i Hammerfest med i andre periode (24-29) av NTP. Ny tverrforbindelse i Tromsø, som vil redusere støy for mange boliger ligger også inne i andre periode av NTP.

I Kirkenes planlegges det for ny havn ved Høybukta. Ny havn vil flytte mye av dagens tungtransport bort fra bykjernen og nærliggende boligområder.

Når Statens vegvesen utarbeider planer for nye vegprosjekter er støyhensyn et av de førende prinsipper, både i overordnede spørsmål, som trasévalg og i detaljløsninger knyttet til fysisk utforming. Kommunene er plangodkjenningmyndighet. Statens vegvesen utarbeider/deltar i planprosessene knyttet til overordnet kommunepanlegging og detaljerte reguleringsplaner knyttet til riks- og fylkesveg. God arealplanlegging kan både redusere og forebygge plager knyttet til vegtrafikkstøy. I uregulerte områder blir enkeltsaker som gjelder byggegrense mot veg behandlet etter vegloven. Statens vegvesen uttaler seg til arealplaner fremmet av andre offentlige og private aktører. Et spesielt fokus på støy fra vegtrafikk i slike prosesser, kan også bidra til mindre støyplage.

I tillegg til konkrete tiltak vil det være fokus på å heve kompetansen på støy og støyreducerende tiltak for ansatte i regionen. Det vil gjøres gjennom kursing og fagdager.

7.5. Finansiering

Finansiering av støyreducerende tiltak må skje over statlige og fylkeskommunale budsjetter, da det ikke følger spesielle økonomiske midler med handlingsplanen. Økonomiske rammer og prioriterte vegprosjekter på riksveger blir vedtatt i handlingsprogrammer, utarbeidet på grunnlag av strategier og mål som er fastlagt i NTP, og som revideres hvert fjerde år. Støytiltak i utbyggingsprosjekter i henhold T-1442 finansieres innen prosjektene. Støyreducerende tiltak etter forurensingsforskriften, finansieres over statlige og fylkeskommunale budsjetter for investering og drift- og vedlikehold. Endelige bevilgningsrammer blir fastsatt ved Stortingets årlige behandling av statsbudsjettet. Behov for midler til støyreducerende tiltak meldes i aktuelle prosesser.

8. Oppfølging av handlingsplanen

Denne handlingsplanen er utarbeidet i henhold til kravene i forurensningslovens kapittel 5 om støy, og er først og fremst basert på regionens innen- og utendørs støykartlegginger fra 2017 med tilleggsopplysninger. Hensikten med planen er å bidra til å forbedre situasjonen for de som er utsatt for støy fra vegtrafikk, som da vil bidra til å oppfylle nasjonale mål for støy og overholde forurensningsforskriftens krav. Planen har ingen egen økonomisk ramme, og ses i sammenheng med handlingsprogrammene for statlig og fylkeskommunalt vegnett. Overvåking av de støyutsatte strekningene som fremkommer i planen ivaretas av vegavdelingene.

Statens vegvesen gjennomfører støyreducerende tiltak etter forurensningsforskriftens kapittel 5 i tilknytning til eksisterende veg og i henhold til T-1442 i nye vegprosjekter. I flere vegprosjekter skjer støyreduksjon indirekte gjennom satsing på gang- og sykkelveg og kollektivprosjekter, som reduserer personbiltrafikken og dermed også støy fra vegtrafikk. Noen steder legges også vegen om og bort fra støyutsatt bebyggelse. Direkte tiltak kan også iverksettes.

Disse tiltakene følges opp i denne handlingsplanperioden 2018-23:

- ✓ Forurensningsforskriften (42 dB) følges opp fortløpende
- ✓ Boliger med støynivå over tiltaksgrensen etter kartlegging av innendørsstøy detaljutredes og tiltak gjennomføres
- ✓ Det settes av ressurser til overvåking av de støyutsatte strekningene
- ✓ Det settes av ressurser til fortløpende vedlikehold og rehabilitering av eksisterende støyskjerming
- ✓ Spesielt fokus på støy i arealplaner (egne og andres): F.eks. utrede støysituasjonen, mulighet for å knytte bestemmelser til reguleringsplan
- ✓ Spesielt fokus på håndtering av støy i Ytre Miljø-arbeid
- ✓ Støyreducerende tiltak utført på boliger registreres i databasen StøyBygg
- ✓ Kompetanseheving om støyutfordringer og tiltak
- ✓ Handlingsplanen behandles ved rullering av de statlige og fylkeskommunale handlingsprogrammene og de årlige budsjettprosessene

Neste handlingsplan mot støy skal utarbeides innen 30. juni 2023.

Referanser

- [Nasjonal transportplan 2018-2029](#)
- [Handlingsprogrammet 2018-23](#)
- [Regional Transportplan Nordland 2018-2029](#)
- [Regional Transportplan for Troms 2018-2029](#)
- [Regional Transportplan for Finnmark 2018-2029](#)
- [Lov om planlegging og byggesaksbehandling](#) (plan- og bygningsloven)
- T-1508, Norske miljømål, Miljøverndepartementet 2011.
- Norsk Standard NS 8175:2012 Lydforhold i bygninger/Lydklasser for ulike bygningstyper
- [Byggeteknisk forskrift \(TEK17\)](#)
- [Forskrift om begrensning av forurensing](#), kapittel 5 om støy (lovdata.no)
- [TA2207/2006 Veileder til forurensningsforskriftens kapittel 5 om støy](#), Klima og forurensningsdirektoratet (<http://www.klif.no/publikasjoner/stoy/2207/ta2207.pdf>)
- [T-1442/2016 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging](#), Miljøverndepartementet
- [M-128 Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging](#), oppdatert pr januar 2017
- [Støyskjerming – idékatalog](#). Eksempler fra Oslo og Akershus (2008)
- [Veileder for lokale støyskjermer](#) (2008/13)
- [Helseeffekter av vegtrafikkstøy](#) (2007/12)
- [Rettleiing for deg som skal bygge bustad nær støybelasta veg](#) (brosjyre pdf)
- [Støyutbetring for deg som bur langs sterkt støybelasta veg](#) (brosjyre pdf)
- [Støyutbetring for deg som bur der Statens vegvesen bygger veg](#) (brosjyre pdf)
- <http://www.vegvesen.no/Faq/Fokusomrader/Miljo+og+omgivelser/Stoy>
- www.miljostatus.no
- Fylkes- og riksveger i Sør-Varanger. Støytiltak boliger. Multiconsult rapport 26.2.2016
- Konsulentrapport støyttiltak boliger Harstad. Rambøll 2017.

Statens vegvesen
Region nord
Veg- og transportavdelingen
Postboks 1403 8002 BODØ
Tlf: (+47) 22073000
firmapost-nord@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen